

INBRENG IN NATURA

EEN SPECIFIEKE OPDRACHT,
BIJ WET TOEVERTROUWD AAN
UW BEDRIJFSREVISOR

Deze brochure heeft tot doel om een beknopte leidraad te zijn bij de inbreng, rekening houdend met de van kracht zijnde reglementering. De brochure is geenszins een exhaustieve behandeling van het onderwerp. In het kader van zijn opdracht kan de bedrijfsrevisor deze brochure overhandigen aan de cliënt.

Ze werd uitgewerkt door de subcommissie bijzondere opdrachten van de Commissie SME/SMP van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, samengesteld uit: Amaury Stas de Richelle (Voorzitter), Nicolas Dumonceau, Joseph-Michel Boes, Christel De Blander en met de wetenschappelijke ondersteuning van Sandrine Van Bellinghen.

Specifieke opdrachten van de bedrijfsrevisor in het leven van een onderneming	2
Inhoud	3
Inleiding	4
Modaliteiten	6
Tijdsbestek	7
Specifieke taak van de bedrijfsrevisor	8
Fiscale gevolgen en bijkomende verslagen	10

Een ondernemer is gestart met een eenmanszaak maar wenst na verloop van tijd over te schakelen naar een vennootschap. Dient hij zijn vaste activa en zijn voorraden te verkopen aan zijn nieuwe vennootschap of kan hij ze ook inbrengen in ruil voor aandelen van de vennootschap?

Een BV heeft moeilijkheden om haar groei te financieren en haar bestuursorgaan kent daarom voorschotten toe. De financieringsbehoeften blijken naderhand structureel te zijn en het bestuursorgaan wenst het eigen vermogen van de vennootschap te versterken. Kan hij dit oplossen door zijn vordering op de vennootschap te ruilen tegen bijkomende aandelen in de vennootschap?

Een zelfstandige wenst zijn onroerende goederen in te brengen in een vennootschap. Maar op deze goederen wegen nog schulden met hypothecaire inschrijvingen. Kunnen de gebouwen in de vennootschap worden ingebracht zonder de schulden, die erop betrekking hebben?

Een doorsnee ondernemer wordt doorgaans minstens één maal in zijn beroepsleven geconfronteerd met vragen van deze aard die betrekking hebben op hetzelfde thema: de overdracht van activa (en eventueel ook van schulden) aan een vennootschap waarbij hij in ruil aandelen van deze vennootschap ontvangt. Men spreekt in dit geval van een inbreng in natura. Dit om het onderscheid te maken met de inbreng in speciën¹ waarbij aandeelhouders een inleg in de vennootschap plaatsen onder de vorm van geld.

1 WvV art.1:852

Wat kan men zoal inbrengen?

De meest klassieke verrichtingen slaan op de inbreng van materiële elementen zoals onroerende goederen, machines, meubelen, voertuigen, voorraden, een bedrijfsactiviteit enz. Maar het kan ook gaan om immateriële elementen zoals octrooien, cliënteel, merken, enz. Ook *goodwill* is een immaterieel actief en kan dus eveneens het voorwerp uitmaken van een inbreng, maar men mag daarbij niet uit het oog verliezen dat *goodwill* samenhoort met een bedrijfsactiviteit wat betekent dat de inbreng van *goodwill* moet bekeken worden samen met de overdracht van de eraan verbonden activiteiten.

Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) laat toe om bij de BV en CV ook een inbreng in nijverheid te vergoeden met aandelen en aldus te beschouwen als een inbreng in natura. Artikel 1:8 van het WVV definieert de inbreng in nijverheid als een verbintenis om arbeid of diensten te presteren.

Wij vestigen echter de aandacht op de moeilijkheid om een dergelijke inbreng te waarderen en we bevelen het gebruik ervan niet aan. Momenteel zijn de boekhoudkundige verwerking en de fiscale behandeling immers het voorwerp van diverse meningen.

De enige vereiste waaraan een inbreng moet voldoen is dat hij naar economische maatstaven moet waardeerbaar zijn, wat inhoudt dat de

waarde van het in te brengen goed moet kunnen worden uitgedrukt. De verbintenis tot het verrichten van toekomstige arbeid vormt een andere uitzondering en kan dus ook niet het voorwerp uitmaken van een inbreng.

Men kan een inbreng in natura verrichten:

- bij de oprichting van een nieuwe vennootschap;
- bij een bijkomende inbreng in natura zowel bij verhoging binnen als buiten kapitaal in een bestaande vennootschap.

De inbrenger moet er zich wel bewust van zijn dat hij bij inbreng van het eigendomsrecht, definitief afstand doet van de ingebrachte goederen. De inbreng leidt er immers toe dat de afgestane goederen deel uitmaken van het vermogen van de vennootschap en derhalve onderhevig zijn aan de risico's van de vennootschap. Zij dienen in zekere zin als waarborg voor de schuldeisers. De inbreng kan echter ook in genot gebeuren wanneer hij enkel ter beschikking wordt gesteld van de vennootschap zodat zij ervan gebruik kan maken en de opbrengst ervan kan genieten (inbreng van vruchtgebruik). Bij een inbreng in natura moet worden rekening gehouden met een aantal formele vereisten, waaronder de tussenkomst van een notaris en een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor zal nagaan of de voorwaarden die zijn interventie noodzakelijk maken, voldaan zijn. De wetgever heeft een aantal uitzonderingsmaatregelen voorzien waarbij de tussenkomst van een bedrijfsrevisor niet vereist is bij een inbreng.

De oprichters of het bestuursorgaan stellen een notaris aan die belast wordt met het verlijden van de akte (bij de oprichting, bij een bijkomende inbreng in natura (vennootschap zonder kapitaal) of bij een kapitaalverhoging) en dienen tevens een bedrijfsrevisor in te schakelen die een controleverslag zal opstellen over de geplande inbreng. De notaris is begaan met de juridische aspecten, terwijl de bedrijfsrevisor de verrichting vooral vanuit een bedrijfseconomische invalshoek zal bekijken.

De bedrijfsrevisor en de notaris werken dan ook vaak samen: enerzijds overhandigt de notaris het ontwerp van de akte aan de bedrijfsrevisor; anderzijds zal de notaris het besluit van het controleverslag van de bedrijfsrevisor overnemen in de authentieke akte.

Ook de oprichters of het bestuursorgaan dienen een verslag op te stellen waarin zij het belang voor de vennootschap van de inbreng

uiteenzetten, en waarin ze desgevallend ook moeten toelichten waarom wordt afgeweken van de conclusie van het verslag van de bedrijfsrevisor.

De bedrijfsrevisor zal immers zijn oordeel over de geplande verrichting formuleren in zijn verslag dat hij opstelt op basis van een ontwerpverslag van het bestuursorgaan. Het kan gebeuren dat het bestuursorgaan de mening van de bedrijfsrevisor niet deelt, wat dan meestal leidt tot overleg tussen de betrokkenen. Indien zij niet tot een eensluidend oordeel komen, zal het bestuursorgaan of zullen de oprichters in hun verslag moeten toelichten waarom de opinie van de bedrijfsrevisor niet wordt gevolgd.

Zowel het verslag van de oprichters of het bestuursorgaan als het verslag van de bedrijfsrevisor worden bij de griffie van de ondernemingsrechtbank neergelegd en zijn dus publiek toegankelijk.

Ter gelegenheid van zijn aanstelling door de oprichter(s) of het bestuursorgaan, zal de bedrijfsrevisor doorgaans een inschatting maken van de tijd die hij nodig heeft om zijn controle- en rapporteringswerkzaamheden uit te voeren. Dit stelt de oprichters of het bestuursorgaan in de mogelijkheid om een tijdschema met de notaris en desgevallend met de andere aandeelhouders af te spreken. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat het definitieve bijzonder verslag van het bestuursorgaan en het controleverslag van de bedrijfsrevisor in principe vijftien dagen vóór de algemene vergadering ter beschikking van de aandeelhouders dienen gesteld te worden.

De tussenkomst van de bedrijfsrevisor ter gelegenheid van een inbreng in natura is door het WVV geregeld. Hij treedt op als onafhankelijke deskundige:

- hij dient zich in zijn controleverslag uit te spreken over een aantal specifieke aspecten, namelijk de door de oprichters of het bestuursorgaan gegeven beschrijving van de activa (en desgevallend schulden) die het voorwerp uitmaken van de inbreng in natura;
- hij moet ook de toegepaste waardering en de daartoe aangewende waarderingmethodes onderzoeken. Het behoort geenszins tot de taak van de bedrijfsrevisor om de waardering te verrichten, wel om zich uit te spreken over de verrichte waardering;
- hij moet melden of de waarden waartoe deze methodes leiden ten minste overeenkomen met de waarde van de inbreng die in de akte wordt vermeld in het geval van een BV, of ten minste overeenstemmen met het aantal en de nominale waarde of, bij gebrek aan een nominale waarde, de fractiewaarde en, in voorkomend geval, met de uitgiftepremie van de tegen de inbreng uit te geven aandelen. In het geval van een NV wordt in het verslag de werkelijke tegenprestatie voor de inbreng vermeld;
- tenslotte zal de bedrijfsrevisor, in zijn verslag, ook aangeven welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

Tijdens zijn controleopdracht zal de bedrijfsrevisor de vereiste werkzaamheden uitvoeren zoals bepaald in de Norm inzake de opdracht van de bedrijfsrevisor in het kader van een inbreng in natura en quasi-inbreng van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren.

De bedrijfsrevisor zal onder meer volgende informatie vergaren voor zijn controledossier:

- schriftelijke aanstelling door de oprichters of het bestuursorgaan;
- persoonsgegevens van de inbrengers of overdragers (naam, voornaam, adres, beroep, huwelijksvermogensstelsel, zetel van de inbrengers of overdragers, ondernemingsnummer, enz.) met vermelding van eventuele relaties met de vennootschap (aandeelhouder, bestuurder of zaakvoerder);
- in het kader van een bestaande vennootschap, alle gegevens met betrekking tot de uiteindelijke begunstigden;
- verslag (in ontwerp) van de oprichters of het bestuursorgaan;
- ontwerp van de authentieke akte van oprichting of verhoging binnen of buiten kapitaal;
- informatie omtrent de eigendomstitels van de ingebrachte goederen en alle rechten, verbintenissen en zekerheden verbonden aan deze goederen;
- waarderingsdocumenten zoals het schattingsverslag van een expert, enz.;

- beschrijving van de onroerende rechten, de verbintenissen die deze goederen bezwaren en de mogelijke beperkingen die op hun toekomstig gebruik kunnen wegen;
- specifieke verklaringen vanwege het bestuursorgaan of de oprichters welke kunnen worden opgenomen in één of meerdere bevestigingsbrieven, aangepast aan de aard van de opdracht.

Meestal vereist de inbreng dat de bedrijfsrevisor een fysieke controle verricht op het bestaan en de toestand van de in te brengen goederen. Desgevallend zal hij zich hierbij laten bijstaan door een deskundige.

Zoals eerder gezegd zal de bedrijfsrevisor de door partijen weerhouden methoden van waardering beoordelen. Het is geenszins de bedoeling dat hij zelf de waardering verricht. Bij zijn onderzoek zal hij voornamelijk toetsen of de door partijen weerhouden methoden leiden tot waarden die niet kennelijk afwijken van de waarden die zouden volgen uit een overeenkomst tussen niet verbonden partijen in normale marktomstandigheden. Hierbij zal de bedrijfsrevisor bijzondere aandacht besteden aan de vraag of de inbreng in natura niet overgewaardeerd is. Blijkt dit het geval te zijn, dan zal hij dit expliciet in zijn verslag vermelden en hierover een afkeurende verklaring geven.

De waardering moet gebaseerd zijn op bedrijfseconomische overwegingen. Dit houdt in dat men zich bij de waardering niet (uitsluitend) mag laten leiden door bijvoorbeeld specifieke reglementaire bepalingen die gelden in één of andere sector noch door algemene regels, beperkingen of plafonds die bijvoorbeeld in de fiscale rechtsleer of rechtspraak zijn ontwikkeld. Bij een inbreng naar aanleiding van een kapitaalverhoging zal de bedrijfsrevisor geen uitspraak doen over de geschiktheid of opportuniteit van de verrichting, noch over de waardering van de werkelijke vergoeding die als tegenprestatie voor de inbreng wordt gegeven, noch over de vraag of die verrichting rechtmatig en billijk is. De partijen hebben immers normaal vooraf met elkaar onderhandeld en zich terdege geïnformeerd bij hun beslissing.

Het WWV schrijft voor dat de oprichters of het bestuursorgaan ten aanzien van derden belanghebbenden hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de vergoeding van alle schade die het onmiddellijke en rechtstreeks gevolg is van de kennelijke overwaardering van de inbreng in natura.

De bedrijfsrevisor is aansprakelijk voor het oordeel dat hij in zijn controleverslag uiteenzet.

Fiscale gevolgen

De inbreng in natura zal ook fiscale gevolgen hebben. Deze zullen verschillen afhankelijk van specifieke omstandigheden. Het verdient aanbeveling om in overleg met uw raadgever hierover advies in te winnen.

Bijkomende verslagen

De wetgever heeft bepaald dat bij een inbreng in natura in bepaalde gevallen nog andere verslaggevingen van de bedrijfsrevisor verplicht zijn om de rechten van de aandeelhouders te waarborgen: bijvoorbeeld het verslag over de verantwoording van de uitgifteprijs en de gevolgen voor de rechten van de aandeelhouders, enz.

Vragen of opmerkingen?

Raadpleeg de website van het IBR (www.ibr-ire.be) of contacteer ons op tech@ibr-ire.be

